

ЛЮБОВ

«Не самим хлібом житиме людина, але
кожним словом, що виходить з Божих уст»
(Матв. 4:4).

500 ЛІТ
РЕФОРМАЦІЇ

ВІЧНИЙ СКАРБ

№ 2 Лютий 2017

Щомісячна християнська газета

www.lifefsource.com.ua

«Тепер залишаються ці три: віра,
надія, любов; та найбільше
з них – любов»
(1 Кор. 13:13).

ЩАСТЯ

Щасливий не той, у кого багато, а кому достатньо.

Бідний не той, у кого мало, а кому завжди мало.

Як води течуть до моря, як трави линуть до сонця, як птахи летять на південь, так і людина прагне до щастя. Бо щастя – в гармонії людини з Богом, з самою собою і навколишнім світом.

Я расскажу вам басню про эмира. Он был успешен, покорил полмира, Роскошества текли к нему рекой... Однако потерял эмир покой.

Причина в том, что осознал богач: Все есть, а счастья нет, хоть плачь! И рассказал эмиру звездочет, Что счастье от того перетечет,

Кто не желает больше ничего. Но надо взять рубашку у него И на себя надеть ее тотчас. Эмир созвал гонцов и дал наказ.

Шли поиски во всех концах земли. В конце концов счастливец привели. От счастья взор его горел огнем... Но вот рубашки не было на нем.

Щасливий не той, у кого багато, а кому достатньо. Колись, відповідаючи на запитання Олександра Македонського, мудреці єрусалимського храму сказали, що багатий на світі той, хто вміє радіти всьому, що він має.

Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ!

Три слова, будто три огня, Придут к тебе средь бела дня. Придут к тебе порой ночной, Огромные, как шар земной.

Как будто парус – кораблю, Три слова: «Я тебя люблю». Какие старые слова, А как кружится голова.

Три слова, вечных, как весна, Такая сила им дана. Три слова, и одна судьба, Одна мечта, одна тропа...

И вот однажды, все стерпя, Ты скажешь: «Я люблю тебя». Какие старые слова, А как кружится голова.

Три слова, будто три зари, Ты их погромче повтори. Они тебе не зря сейчас Понятны стали в первый раз.

Они летят издалека, Сердца пронзая и века. Какие старые слова, А как кружится голова.

Роберт Рождественский

З ІСТОРІЇ ДНЯ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

Як правило, свята – це відображення культурних цінностей суспільства та його історії. Згадуючи радянські часи, можна чітко простежити, наскільки цілеспрямовано знаменні дати відображали тодішню ідеологію.

За час незалежності в Україні відбулося багато змін, які стосуються і свят. З одного боку, влада встановлює їх, відмовляючись від одних дат і вибираючи інші. З іншого боку, сам народ, душа якого жадає свята, робить свій вибір. На хвилі цих змін до нас прийшов День святого Валентина як день усіх закоханих.

Легенда, що лежить в основі цього свята, свідчить, що в середині III ст. н. е. римський імператор Клавдій заборонив своїм легіонерам одружуватися. Це нібито підривало бойовий дух армії. Проте знайшовся священник, отець Валентин, котрий проживав у Терні й, незважаючи на заборону, таємно вінчав закоханих. Клавдій, дізнавшись про порушення закону, наказав схопити священника й кинути його до в'язниці. День страти Валентина, 14 лютого, почали відзначати ті, кого він повинчав, як день заступництва за закоханих. За іншою версією, імператор покарав бунтарський край тим, що заборонив священникам проводити на тій території вінчання, а Валентин усе ж робив це, ризикуючи життям.

Залишаючи остеронь суперечки про достовірність цієї історії, хочеться звернути увагу на те, яких змін відтоді зазнали наші уявлення про закоханість і шлюб.

Подумати лишень, навіть під загрозою смерті люди, що кохають один одного, прагнули укласти шлюбний завіт. Наражаючись на смертельну небезпеку, священник скріплював рішення закоханих й оголошував їх чоловіком і дружиною. Навіщо їм взагалі потрібно було це благословення? Хіба вони не знали, що існує цивільний

шлюб? Адже ми живемо в цивілізованому суспільстві. Однак, бачачи, що відбувається навкруги, починаєш сумніватися в цій так званій цивілізованості. Як людині, яка пропагує моральні принципи й виросла в невеликому місті, мені стає соромно за сім-вісім розлучень на десять шлюбів, за підлітків, які наважуються на аборт, за лідерство країни за швидкістю поширення ВІЛ-інфекції. Соромно за те, наскільки вульгарним став гумор, що зраду представляють як щось веселе й позитивне.

Хтось запитав: «А хіба можна любов оцінювати за наявністю печатки в паспорті?». Чорнило на папері справді не робить шлюб міцнішим. Воно просто засвідчує відповідальність, яку людина берена себе. А ось відповідальність – це прояв зрілої любові. І саме про любов, відповідальність, вірність говорить шлюбна церемонія в будь-якій із релігій. Можна заявляти: «Я люблю її, вона любить мене, що ще потрібно?». Та спробуйте знайти у своєму люблячому серці відповідь: чи хоче жінка бути заміжною? Чи є в неї бажання представляти найближчу людину своїм батькам, друзям словами: «Це – мій чоловік»? Якщо ваше серце сповнене любові, допоможіть вашій коханій просто й упевнено відповідати: «Я заміжня» на запитання друзів, сусідів, на запитання анкет і заяв. А ось у цьому допоможіть і церемонія одруження, і печатка в паспорті. Щоби світ не котився до хаосу, Бог встановив шлюб як завіт між чоловіком і жінкою. Коли двоє обіцяють одне одному любити й залишатися вірними, Господь освячує це рішення та стає опорою сім'ї. Розуміючи святість шлюбу, цінуючи обіцянку вірності, священник був готовий іти на смерть, щоб дати закону основу новій сім'ї. І йдеться зовсім не про романтичну закоханість або легкий флірт. День святого Валентина – це день страсти людини, яка виявилася вірною переконанням щодо шлюбу.

Шкода, що День закоханих перетворюється на день уседозволеності. Заповзятливі діячі намагаються зіграти на людських слабкостях. І вже не магазини з листівками та квітами мають основний вибір у ці дні, а нічні клуби. Та й підписані листівки й упаковані букети стають уже не виявленням сердечних почуттів, а демонстрацією матеріальних можливостей. Де ж тут любов?

Уже якщо й запозичувати якесь свято, то краще б свято вірності.

Таке свято не завадило б і закоханим, і одруженим, і просто хорошим людям. Здається, що саме такого свята жадає душа. А може, не шукати його, не чекати, коли влада про нього потурбується, а влаштувати його один одному? Варто подарувати обіцянку бути вірним і скріпити її перед Богом, і не на рік, а на все життя, щоб свято вірності не припинилося!

Михайло Бріцин

МУДРО СКАЗАНО

Жизнь вся проходит, и это пройдет – Древняя вязь на кольце Соломона, Сердцем прими, и к тебе снизойдет Мудрость, достойная царского трона.

Можно печалью чело омрачать, Можно задеть незажившую рану И поправлять поседевшую прядь, Что над челом появилась так рано.

Но все проходит, и это пройдет, И будут закаты с восходами снова. Свыше ведется мгновений отсчет, Мудрости внемли сакрального слова.

Может быть, только на смертном одре, В день, когда жизненный путь на исходе, Ты вдруг поймешь, неподвластный тоске, Что ничего без следа не проходит.

Наталья Песенко

«БЛАЖЕННІ УБОГІ ДУХОМ»

Може видатися, що перші слова Христа, які почули від Нього учні й народ, що зібрався на горі, – не зовсім вдалі для початку проповіді: «Блаженні убогі духом, бо їхнє Царство Небесне» (Матв. 5:3). Адже кому, скажіть, хочеться слухати про ницість духу? Цей Проповідник, вочевидь, не йде в ногу з часом. Щоби домогтися успіху, людям треба дати те, чого вони хочуть, – зацікавити словами й ідеями, котрі їм подобаються, наприклад: «Блаженні багаті» або «блаженні багаті духом». А проповідуючи принцип: «блаженні убогі духом», Вчитель, на думку багатьох, ніколи не приверне їхні симпатії до Себе, не доб'ється успіху, який високо цінується більшістю.

Та Ісуса не цікавить захоплення на товпу. Він хоче виконати волю Отця. Ось чому Його слова так не схожі на слова більшості людей. Вони суперечать "мудрості" цього світу. В очах світу Ісус – проповідник непопулярної вістки. Перша заповідь блаженства змінює систему цінностей цього світу.

Царство Ісуса – інше Царство, і піддані Його – зовсім інші люди. Така вістка заповідей блаженства, Нагірної проповіді й усього Нового Заповіту.

Ця вістка призначена для кожного з нас. Нам доводиться робити вибір між Ісусом і цим світом, цінностями світу і Його цінностями.

Написано чимало книг про великих людей світу цього – правителів, вчених, воєначальників. Найбільш достовірні серед цих книг хоч і розповідають про слабкості своїх героїв, однак підкреслюють, що вони були людьми великими, тому що долали свої слабкості постійними героїчними зусиллями.

Біблія – незвичайна книга, тому що багато її героїв – це люди, які визнають, що нездатні перемогти слабкості своїми людськими зусиллями і мають потребу в Божій допомозі, тобто є ниці духом.

Побачивши у видінні Божу велич і Його славу, пророк Ісаї повністю визнав свою неміч: «Горе мені, бо я занапащений! Бо я чоловік нечистоустий, і сиджу посеред народу нечистоустого, а очі мої бачили Царя, Господа Саваота!» (Ісаї 6:5). Порівнюючи з побаченим, він зрозумів свою неміч, став убогим духом.

У Мойсея, Давида, Гедеона були подібні переживання. У Новому Заповіті – апостол Петро, будучи напористим і самовпевненим, усе ж змінився від часу розп'яття Христа, коли повністю усвідомив свою слабкість і потребу в Ісусі.

Прикладом людини гордої духом є вавилонський цар Навуходоносор – успішний монарх, гордий собою та своїми досягненнями: «Чи ж це не величний Вавилон, що я збудував його на дім царства міццю потуги своєї та на славу моєї пишноти?» (Дан. 4:27). Духовний стан Навуходоносора відображає сутність проблеми гріха.

Гріх – це спотворення істини, почуттів. Любов перестає бути направленою до Бога і ближніх, коли наше вбоге «я» стає центром внутрішнього маленького світу, і ми пишаємося цим. У цьому полягала проблема Люцифера. «Зійду я на небо, повище зір Божих поставлю престолу свого, і сяду я на горі збору богів, на кінцях північних, підіймуся понад гори хмар, уподібнюсь Всевишньому!» (Ісаї 14:13, 14). Іншими словами, Люцифер став богом для себе і тому перетворився у сатану, противника Бога та Христа.

Адам і Єва пішли тим самим шляхом, коли віддали перевагу своїй волі та своєму шляху над волею Божою та Його словами. Гріх спротиву вилився в лихо, котре з того часу заповонило планету Земля.

Гордість і самовдоволення стають сутністю проблеми гріха. Ось чому Ісус розпочав викладення принципів Свого Царства словами «блаженні убогі духом». Для Нього важливим було вирішити проблему гріха. Можливо, хтось, не прагнучи світської слави та багатства, тішиться думкою, що він не такий, як декотрі інші, а цілком «хороша» людина. Подібного героя ми знаходимо в Біблії. «Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди, – грабіжники, несправедливі, перелюбники або як оцей митник; я пощу двічі на тиждень, даю десятину з усього, що надбаю» (Луки 18:11, 12). Цей фарисей вважав себе праведним, але не став «убогим духом». Фактично він залишається гордою людиною. Якщо раніше предметом його гордості були світські цінності, то тепер ним стали так звані «духовні». У результаті він продовжував хворіти тою ж самою «хворобою». Тільки тепер вона

прийняла більш підступну форму – він гордився своїм благочестям.

Для істинного християнина немає нічого більш небезпечного, ніж духовні гордості. Еллен Уайт відмічає: «Ніщо так не ображає Бога і не загрожує людській душі, як гордість та самодостатність. З усіх гріхів це найбільш безнадійний і невиліковний» (Наочні уроки Христа, с. 154).

«А митник, здалека стоячи, не смів навіть очей звести до неба, але бив себе в груди, промовляючи: Боже, будь милосердний до мене, грішного!» (Луки 18:13). Оскільки він був убогий духом, Бог міг виправдати його.

Завдяки безмежній Божій любові, у житті людей проявляється вплив Святого Духа. Його служіння багатогранне – це й допомога, й утіха, але й викриття. Коли наші вчинки засмучують Господа, Дух Божий говорить, що ми не такі, якими маємо бути – егоїстичні, нечесні, горді... Він завжди відкриває нам ті сторони нашого життя, котрі ми хотіли би приховати. Проте це служіння є служінням милості.

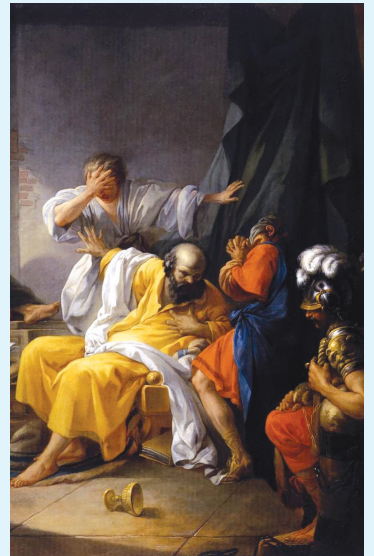
Дух Святий подібний до лікаря, котрий обстежує нас і повідомляє, що ми хворі на небезпечну хворобу. Він переконує нас в нашій духовній нищості. Проте Утішитель указує й на вирішення усіх наших проблем – на Ісуса Христа, Його жертву, принесену заради нас на хресті, і Його безмежну праведність, котрою Він хоче наділити нас.

У першій заповіді блаженства убогі духом названі блаженними, оскільки «їхнє Царство Небесне». Благословення мається на увазі в теперішньому часі. Що це означає? Хіба не під час Другого приходу Христа настане Царство Небесне? Новий Заповіт говорить про Небесне Царство у двох його аспектах. Царство Небесне настало від початку громадського служіння Ісуса, але воно не утвердиться в усій його повноті, доки Ісус не повернеться на хмарх небесних. Таким чином, віруючі – вже громадяни Божого Царства, і вони вже мають вічне життя (див. Івана 6:24; 6:47). Воно належить їм вже зараз. Як же це сталося? Еллен Уайт так каже про це: «Усі, хто відчуває свою глибоку духовну убогість, хто не бачить у собі нічого доброго, може здобути праведність і силу, споглядаючи Христа... Замість вашої убогості Він пропонує багатства Своєї благодаті» (Нагірна проповідь, с. 8).

Ісус не випадково розпочинає проповідь про принципи Свого Царства з убогості духа. Адже саме усвідомлення нашої духовної безпорадності спонукує чекати від Ісуса безцінних благословень, котрі Він хоче дати кожному з нас.

Підготувала **Тетяна Стамова**

ЖИТТЄВІ ПРИНЦИПИ СОКРАТА

«Не купуйте речей, які ви боїтеся втратити», – так навчав давньогрецький філософ Сократ, який також сказав, що ми їмо для того, щоб жити, а не живемо для того, щоб їсти. Сократ вірив, що мудра людина інстинктивно живе скромно. Сам він навіть не носив сандалі, хоч йому завжди хотілося відвідати базар і подивитися на всілякі товари, виставлені там. Коли один з друзів Сократа запитав, чому він так чинить, філософ відповів: «Мені подобається усвідомлювати, без скількох речей я можу обійтися». Гегель називав смерть Сократа найбільшою історичною трагедією. Сократ казав: "Виховання – справа важка, та покращення його умов – один із священних обов'язків кожної людини, бо не існує більш важливого, ніж виховання самого себе та своїх близьких". Цар Соломон стверджував, що мудрість переважає над глупотою, так само, як світло над темрявою. Хоч він також пише: «Бо при многості мудрості множитьсся й клопіт, хто ж пізнання побільшує, той побільшує й біль!» (Екл. 1:18).

ЛЮБОВ

Існують слова, звучання яких змушує тремтіти вашу душу. Англійці кажуть: «Життя вимірюється не кількістю подихів, а кількістю разів, коли у вас перехоплювало дихання від захоплення». Утім, дорогі читачі, щоб промовити: «Я люблю тебе!», достатньо кількох секунд, а щоб довести це, потрібно прожити довге й щасливе життя. Любов – це теорема, яку потрібно доводити щодня.

КАТАРІНА ШЮТЦ ЦЕЛЛЬ

Найбільшим центром Реформації справедливо вважають Віттенберг: саме тут більшу частину свого життя працював Мартін Лютер – лідер німецької Реформації. Проте «нове вчення» дуже швидко поширилося й іншими містами Німеччини: вже у 1520-х роках твори Лютера та його однодумців були популярними далеко за межами Віттенберга. Одним із міст, де Реформація швидко знайшла своїх прихильників, став Страсбург, історичний центр Ельзасу, пограниччя між Німеччиною та Францією. На початку XVI ст. Страсбург був важливим осередком як торгівлі, так і гуманістичної культури та книгодрукування. Можливо, саме завдяки цьому мешканці міста виявляли толерантність і в релігійних питаннях, навіть коли вони ще офіційно не перейшли на бік реформаторів, жорстоких переслідувань послідовників Лютера в місті не спостерігалося – міський магістрат ставився до реформаційно налаштованих громадян поблажливо.

Саме в такому відносно ліберальному середовищі в родині заможних ремісників 15 липня 1497 року народилася Катаріна Шютц, якій судилося стати не тільки дружиною реформатора, а й найбільш видатною жінкою-теологом тодішньої Німеччини, яка, як і Аргула фон Грумбах, наважилася висловлювати публічно свої переконання та навіть вступати в суперечки із професійними теологами.

Змалечку Катаріна росла дуже благочестивою дівчинкою, настільки схильною до молитовних роздумів та аскези, що люди, котрі її оточували, вже уявляли Катаріну в майбутньому черницею. Однак дівчина не поспішала обирати для себе життя в монастирі, і причиною цього були не її релігійні сумніви, а бажання служити ближнім у світі – це переконання з'явилося у Катаріні ще до того, як їй довелося прочитати відповідні трактати Лютера. Ще в десятирічному віці дівчинка уявляла себе «матір'ю церкви» – так вона неодноразово називала себе і по тому.

Навернення Катаріни в лютеранство відбулося, вочевидь, у 1521-1522 рр., коли все більше памфлетів та трактатів Лютера розповсюджувалося по всій Німеччині. Проте найбільшою несподіванкою для мешканців Страсбурга став навіть не перехід до нової віри – зрештою, релігійні пошуки дівчини були відомі, а одруження із проповідником Маттіасом Целлем, священиком парафії Св. Лаврентія та сповідником самого єпископа. Маттіас прибув до Страсбурга ще 1518 року і завоював любов прихожан своїми полум'яними проповідями та знанням Божого Слова. Разом з іншими проповідниками – Каспаром Хедіо та Вольфгангом Капіто – Маттіас неодноразово у проповідях критикував

зловживання кліру Католицької церкви. Як і Катаріну, Маттіаса переконали аргументи Лютера як у необхідності змін у теології та обряді, так і в поглядах на шлюб і цілібат. Саме через служіння у шлюбі Катаріна хотіла здійснити стверджений Лютером принцип загального священства.

Катаріна Шютц та Маттіас Целль одружилися 3 грудня 1523 року – їх повинчав інший реформатор – Мартін Буцер. Церемонію довелося провести о 6 ранку, щоб уникнути зайвих свідків, адже на той час клерикальний шлюб ще не мав достатньої кількості прихильників і викликав опір навіть у ліберально налаштованих мешканців Страсбурга. Таким чином, Катаріна підтвердила свій вибір на користь протестантизму – вона не побоялася вийти заміж за проповідника-реформатора і в день свого весілля вперше у житті прийняла причастя – з хлібом та вином.

Шлюб став для Катаріни та Маттіаса справжнім свідченням їхньої віри: чоловік до самої своєї смерті підтримував діяльність своєї активної дружини, Катаріна ж, у свою чергу, стала вірним супутником та партнером, взірцем пасторської дружини, яка не тільки дбала про сімейне вогнище, а й піклувалася про бідних, хворих та знедолених, часто приймаючи всіх нужденних у своїй оселі чи провідуючи їх. Однак благодійна діяльність та скромне життя не захистили Катаріну та Маттіаса від нападок: засудження шлюбу священика міською громадою не стихало. Сприяли цьому і католицькі-полемісти, безкомпромісні противники Мартіна Лютера – Йоханнес Кохлеус та Томас Мурнер. Саме тоді Катаріна вперше вирішила дати публічну відповідь на закиди щодо свого шлюбу із Целлем та клерикального шлюбу загалом.

Її перу належить «Апологія Катаріни Шютц Маттіасу Целлю, своєму чоловіку»: Катаріна захищає від усіх нападок свого чоловіка, а також саме їхнє право на шлюб, водночас звинувачуючи в поширенні «шкідливого вчення» своїх католицьких опонентів: «Воістину, шкідливе вчення гірше за грішне життя. Вчення вражає багатьох інших, у той час, коли грішним життям найбільшої шкоди завдаєш собі сам. [...] А чим же займаються ці троє [Йоханнес Кохлеус, Конрад Трегер і Томас Мурнер], як не наводять марні аргументи і поширюють неправду? З цього вони пишуть товсті книжки і так лише оглушують людей своїм белькотінням, яким вони збираються підтримувати своє безбожне існування». Саме необхідністю захисту істини вона пояснює появу свого трактату: «Отже, я не можу поступитися і переконати моє сумління, що я маю промовчати у відповідь на цю велику диявольську брехню, яку про мене говорять та пишуть, як я мовчала до того. [...] Хоч для життя християнина і властиве страждання, проте не мовчання, адже воно в такому випадку є напіввизнанням правдивості омани». «З Божою допомогою, – продовжує Катаріна, – я стала першою жінкою у Страсбурзі, яка

відчинила двері клерикальному шлюбу... Відтоді я зустрілася з великим страхом та несамовитою опозицією клерикальному шлюбу, а також із величезною розпущеною кліру. Я сама вийшла заміж за священика, щоб надихнути інших, відкривши шлях для усіх християн... багато хто був надзвичайно здивований моєму шлюбу».

Проте активна релігійна позиція не обмежувалася для Катаріни лише піклуванням про навколишніх людей – її цікавила теологія, а такий інтерес для жінки сприймався в суспільстві того часу ще гірше, ніж одруження зі священиком. Як і Аргула фон Грумбах, жінки-реформаторки з Баварії, Катаріна Шютц Целль не змогла уникнути закидів на свою адресу у недостатній компетентності – жінкам не дозволяли навчатися в університетах, де б вони вивчали латину, мову теології та змогли б перечитати Отців Церкви.

Однак Катаріна не тільки прочитала всі твори реформаторів, які були надруковані німецькою (а таких ставало все більше), вона навчалася не тільки із книг – разом із чоловіком вони відвідали Віттенберг, де спілкувалися з Мартіном Лютером, Філіпом Меланхтоном та іншими реформаторами. До того ж дім Целлів сам перетворився на найбільший осередок послідовників Лютера у Страсбурзі. Постійними гостями у нього були такі видатні реформатори, як Капіто, Мартін Буцер, Йоханнес фон Швенкенфельд. 1529 року дорогою до Марбурзького диспуту, який мав примирити Лютера та Ульріха Цвінглі, лідера швейцарської Реформації, у питанні Трансубстантивації – перетворення хліба і вина на Тіло і Кров Христа під час Євхаристії, Цвінглі зупинився саме у Целлів. У 1538 р. в цьому гостинному домі перебував Жан Кальвін.

Зауважимо, що Маттіас та Катаріна приймали в себе дуже різних за поглядами людей – від радикально налаштованих реформаторів до більш поміркованих, ставлячись до всіх з особливою толерантністю. Катаріна неодноразово підкреслювала, що рада прийняти всіх та допомогти тим, хто цього потребує. Це не означало, що в неї не було власної позиції. Як видно із творів Катаріни, вона мала свою чітку позицію, яку не боялася публічно відстоювати, проте гостинність вона вважала одним із головних християнських обов'язків, виконанням заповіту Христа.

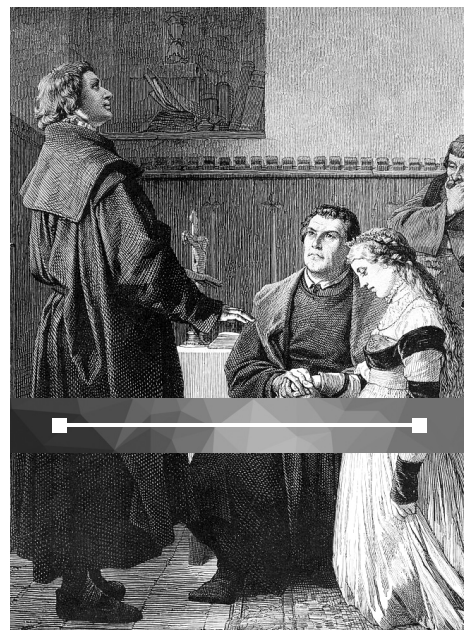
Дослідники справедливо називають Катаріну Шютц «іншою пасторською дружиною». На відміну від Катаріни фон Бора, чи Вібрандіс Розенблатт, дружини Йоганна Еколампадія, а потім і Мартіна Буцера, життя Шютц Целль проходило не лише в господарських клопотах. Окрім непересічного розуму та дивовижної енергії, була на те й інша, трагічна причина: двоє дітей, яких вона народила у шлюбі з Маттіасом, померли у ранньому дитинстві (у 1527 і 1534 роках), і, ставши матір'ю для всіх, Катаріна частково компенсувала відсутність дітей, яку переживала надзвичайно тяжко.

Останнім ударом для Катаріни стала смерть чоловіка. Ця подія, як і у випадку з дружиною Мартіна Лютера, похитнула позиції жінки в суспільстві, залишаючи її, незважаючи на підтримку друзів-реформаторів, майже беззахисною перед міською владою та новим пастором церкви – Людвігом Рабусом. Рабус, вихованець Маттіаса Целля, на відміну від свого вчителя, відрізнявся жорсткими конфесійними поглядами, нетерпимістю не тільки щодо католиків, а й інших груп протестантів – цвінгліанців, кальвіністів, анабаптистів. Катаріна, яка на той час була вже немолодою, усіма силами намагалася переконати Рабуса стати більш гнучким, адже розділена релігією Німеччина, як ніколи, потребувала посередників, що сприяли б міжконфесійному порозумінню. Проте її зусилля залишилися марними. Новий пастор не тільки не пом'якшив, але і звинуватив та почав переслідувати Катаріну, закидаючи їй єретичні погляди та підтримку таких «єретиків», як Швенкенфельд. Зрештою, 1556 року без усякого попередження Людвіг Рабус покинув свою парафію та зайняв посаду суперінтенданта церкви в Ульмі. Листа із виправданням, якого написала йому Катаріна, він повернув невідкритим.

Так, Катаріні довелося виправдовуватися не тільки перед Рабусом, а й перед міською радою Страсбурга, члени якої, подібно до молодого проповідника, почали переслідувати інакодумців. У відкритому листі, який був надрукований у грудні 1557 року, вона пише так: «Відтоді, як Господь звільнив мене з утроби моєї матері і навчав протягом усієї моєї юності, я старанно опікувалася Його церквою та її господарством, працюючи з радістю та безупинно. Я чинила правильно, згідно з тим, що могла зрозуміти, та благодаттю, дарованою мені, без усілякої омани... Отже, незмінно, радісно, з доброї волі я віддавала себе, свої сили, честь та майно тобі, дорогий Страсбургу; я зробила з них підставку для твоїх ніг... Мій відданий чоловік також усім серцем був радий, дозволяючи мені так чинити; і палко любив мене за це... І я також любила і служила тобі, Страсбургу, від моєї юності аж до сьогодні, до старості, коли мені вже майже шістьдесят».

Незважаючи на труднощі самотнього життя та заборони міської ради на публічну діяльність, Катаріна не полишила діяльності пасторської дружини, як і не втратила довіри до Бога. «Хто може любити, піклуватися та співчувати безпорадним дітям, як рідна мати? – писала Катаріна. – Таким є і Бог... І благодать Господня через Ісуса Христа і є нам справжньою матір'ю, таким є і Сам Христос, який є Богом, і Бог є у Ньому». Цю материнську любов Господа наслідувала протягом усього життя Катаріна Шютц Целль, ставши такою справжньою матір'ю для всіх жителів Страсбурга, для всіх подорожніх та нужденних, матір'ю реформаційній Церкві.

Стефанія Ковбасюк,
кандидат історичних наук

РОЗМОВА З БОГОМ ПРО БЕЗСМЕРТЯ

■ **«Господи, як я можу дізнатися, що відбувається з дорогими мені померлими людьми? Де мені знайти правду про смерть?»**

«Так говорить Господь, Святий Ізраїлів, і Той, Хто його вформував: "Питайте Мене про майбутнє..."» (Ісаї 45:11).

■ **«Тоді скажи мені, Господи, люди насправді помирають чи смерть – це тільки перехід від існування в тілі в іншу форму буття?»**

«...Призначено людям один раз умерти...» (Євр. 9:27).

■ **«Смерть – це кінець існування людей чи вони будуть існувати далі?»**

«...Мертві почують голос Сина Божого і, почувши, оживуть... Не дивуйтесь цьому, бо надходить час, коли всі, що в могилах, почують Його голос; і вийдуть ті, що робили добро, у воскресіння життя, а ті, що робили зло, – у воскресіння суду» (Івана 5:25-29).

■ **«Господи, ми бачимо смерть близьких людей. Коли вони почують голос Ісуса і повиходять зі своїх могил?»**

«Так і та людина покладеться – й не встане, – аж до закінчення неба не збудяться люди та не прокинуться зо сну свого...» (Іова 14:12).

■ **«Коли ж прийде кінець? І як це станеться?»**

«А Господній день прийде, мов злодій уночі, коли небо з гуркотом пройде, а розпечені стихії розплавляться, і земля та діла, що на ній, згорять» (2 Петра 3:10).

■ **«Отже, коли день Господній настане, тоді й воскреснуть мертві?»**

«Адже Сам Господь з наказом, при голосі архангела і при Божій сурмі, зійде з неба, – і першими воскреснуть померлі в Христі» (1 Сол. 4:16).

■ **«Як втішно знати, що мертві воскреснуть. Але де ж вони знаходяться за моменту своєї смерті до Приходу Христа?»**

«Всі, що в могилах, почують Його голос» (Івана 5:28). «І море віддало мертвих, що в ньому; і смерть, і ад віддали мертвих, що в них» (Об'явл. 20:13). (Слово «Ад» у вірші означає «могила», про що свідчать інші переклади з грецької мови).

■ **«Так, я знаю, що тіло опускають в могилу, але що відбувається з духом? Куди потрапляє дух?»**

«І вернеться порох у землю, як був, а дух вернеться знову до Бога, що дав був його!» (Екл. 12:7).

■ **«Я чув, що існує якась окрема частина людської істоти, що потрапляє на небо в момент смерті. Духам, мабуть, радісно на небі, адже вони співають хвалу Тобі день і ніч, чи не так?»**

«Не мертві хвалитимуть Господа, ані ті всі, хто сходить у місце мовчання...» (Псал. 114:25). «Бо ж у смерті нема пам'ятання про Тебе, у шеолі ж хто буде хвалити Тебе?» (Псал. 6:6).

■ **«Господи, якщо мертві не можуть славити Тебе, то вони, мабуть, емоційно бездіяльні. Адже на небі всі славлять Господа. А хіба духи святих померлих не можуть проявляти любов так само, як духи грішників – ненависть?»**

«І їхнє кохання, і їхня ненависть, та задрощі їхні загинули вже...» (Екл. 9:6).

■ **«Хіба не існує якоїсь окремої частини людської істоти, не пов'язаної з тілом, яка продовжує жити між смертю і воскресінням?»**

«Бо знають живі, що помруть, а померлі нічого не знають...» (Екл. 9:5).

■ **«Отже, у мертвих відсутня свідомість і мислення?»**

«Вийде дух його – і він до своєї землі повертається, – того дня його задуми гинуть!» (Псал. 146:4).

■ **«Проте я чув, що духи померлих можуть бачити своїх дітей і навіть спілкуватися з ними. Якщо мертві нічого не знають, то як вони можуть знати, що роблять живі?»**

«Чи сини його славні, того він не знає, чи в прикрому стані – того він не відає...» (Іова 14:21).

■ **«Тобто мені сказали неправду про те, що мертві є живими у вигляді духів, чи не так?»**

«Так говорить Господь Бог: Горе на пророків безумних, що ходять за своїм духом та за тим, чого не бачили! Вони бачать марноту та фальшиве чарування, говорячи: "Говорить Господь", а Господь не посилав їх...» (Єзек. 13:3, 6).

■ **«Хто ж тоді ті духи, які з'являються в темних кімнатах під виглядом мертвих?»**

«Це демонські духи, що роблять ознаки...» (Об'явл. 16:14).

■ **«Отже, фальшиві прояви спиритизму – від диявола?»**

«Коли говорить неправду, тоді своє говорить, бо він неправдомовець і батько неправди» (Івана 8:44).

■ **«Якою була перша неправда диявола?»**

«І сказав змії до жінки: "Умерти – не вмере!"» (Бут. 3:4).

■ **«Що ж мені робити, коли демонські духи з'являються під виглядом мертвих?»**

«А коли вам скажуть: "Запитуйте духів померлих та чародіїв, що цвірінькають та муркають", то відповісте: "Чи ж народ не звертається до свого Бога?.. До Закону й свідоцтва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!"» (Ісаї 8:19, 20).

■ **«Так, Господи, я вірю Твоїм словам. Але, будь ласка, поясни мені таке поняття, як "душа"».**

«І створив Господь Бог людину з пороку земного. І дихання життя вдихнув у ніздрі її, – і стала людина живою душею» (Бут. 2:7).

■ **«Що ж є душа?»**

«Бо коли хто хоче спасти свою душу, той погубить її, а хто погубить свою душу заради Мене, той знайде її» (Матв.

16:25). (У Біблії пояснюється, що «душа» означає «життя»). «А сини Йосипа, що народилися йому в Єгипті, дві душі. Усіх душ дому Якова, що прийшли були до Єгипту, сімдесят» (Бут. 46:27). Слово "душа" також означає «людина».

■ **«Чи може душа померти?»**

«Душа, що грішить, – вона помре» (Єзек. 18:4). «...Вимерла кожна жива душа, що в морі» (Об'явл. 16:3). «...Бійтеся більше того, хто може і душу, і тіло погубити в геєні» (Матв. 10:28). Слово «душа» зустрічається в Святому Письмі 865 разів і в жодному з них не вказується, що вона безсмертна і вічна.

■ **«Але ж, Господи, існує безліч літературних творів, гімнів і тлумачень філософів, які говорять про "безсмертя душі". Хіба людина не має безсмертя?»**

«Блаженний і єдиний сильний, Цар царів і Володар володарів; єдиний, Хто має безсмертя» (1 Тим. 6:15, 16).

■ **«Отже, Господи, якщо Ти Єдиний, Хто має безсмертя, то людина повинна бути смертною, чи не так?»**

«Адже це тлінне має зодягнутися в нетління, і це смертне має зодягнутися в безсмертя» (1 Кор. 15:53).

■ **«Як людині стати безсмертною?»**

«...Через з'явлення Спасителя нашого Ісуса Христа, Який знищив смерть, а життя і нетління освітив Євангелією» (2 Тим. 1:10).

«... А Божий дар благодаті – вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім» (Римл. 6:23).

■ **«Ти сказав, Господи, в Євангелії від Івана 3:16, що "хто вірить у Нього", буде мати "життя вічне". Я вірю, отже, я вже маю вічне життя, тобто безсмертя?»**

«Воля Мого Отця є та, щоб кожний, хто бачить Сина й вірить у Нього, мав вічне життя, – і Я воскрешу його останнього дня» (Івана 6:40).

■ **«Чи означає це, що ми володіємо вічним життям тепер через віру, а станемо безсмертними тільки при воскресінні останнього дня?»**

«Ми... всі переінімося, – раптово, миттєво, при останній сурмі; вона засурмить – і мертві воскреснуть нетлінними, а ми переінімося. Адже це тлінне має зодягнутися в нетління, і це смертне має зодягнутися в безсмертя. Коли ж це тлінне зодягнеться в нетління, а смертне зодягнеться в безсмертя, тоді збудуться написані слова: Смерть поглинута перемогою!» (1 Кор. 15:51-54).

■ **«А якщо не буде воскресіння, що тоді?»**

«Адже коли мертві не воскресають, то й Христос не воскрес. Якщо ж Христос не воскрес, тоді віра ваша марна: ви все ще в гріхах ваших. Тоді й ті, що упокоїлися в Христі, загинули!» (1 Кор. 15:16-18).

■ **«Тобто коли людина помирає, Ти, Боже, приймаєш дихання життя, тіло повертається в землю, а свідомість зникає. Душа помирає і перестає існувати. З моменту смерті до**

Приходу Ісуса мертві перебувають у невідомому стані. Коли Ісус прийде, дихання життя повернеться у воскресле тіло й мертві оживуть, чи не так?»

«Як в Адамі всі помирають, так у Христі всі оживуть. Кожний у своєму порядку: первісток Христос, потім ті, що Христові, – під час Його приходу» (1 Кор. 15:22, 23).

■ **«Отже, мертві ніби засинають і прокинуться при воскресінні?»**

«Сказавши це, вів далі: Наш друг Лазар заснув, – піді розбудити його... Ісус сказав про його смерть» (Івана 11:11-13). «І побивали камінням Степана... І промовивши це, він упокоївся» (Дії 7:59, 60). «І багато хто з тих, що сплять у земному поросі, збудяться...» (Дан. 12:2).

■ **«Мертві знаходяться у могилах у невідомому стані. А якщо про когось забудуть при воскресінні, то вони будуть втрачені?»**

«А воля Того, Хто Мене послав, – Отця, – є та, аби все, що Він Мені дав, Я не втратив, але воскресив це останнього дня» (Івана 6:39).

■ **«Дякую Тобі, Господи, за надію. Але це також означає, що й померлі грішники не страждають тепер від покарань, чи не так?»**

«...Господь уміє... неправедних зберігати на день суду для покарання» (2 Петра 2:9). «Там же безбожники перестают докучати, і спочивають там змученосилі» (Іова 3:17). («Там» – означає в могилі).

■ **«Якщо грішні не переносять покарання тепер, то і праведні не перебувають зараз на небі, чи не так?»**

«Давид не піднявся на небо...» (Дії 2:34).

■ **«А яка доля інших праведних? Чи отримав хтось безсмертя, яке обіцяно праведним?»**

«І всі вони, засвідчені вірою, не одержали обітниці; оскільки Бог передбачив для нас щось краще, щоб вони не без нас осягли завершення» (Євр. 11:39, 40).

■ **«Яка чудова думка, що Бог, наш Отець, робить нас, людей, досконалими і забере нас усіх на небо. Яка урочиста процесія буде тоді! Але коли ж ми отримаємо нашу нагороду?»**

«Адже Син Людський має прийти у славі Свого Отця з ангелами Своїми і тоді віддасть кожному згідно з його ділами» (Матв. 16:27). «Ось я незабаром приходжу, і Моя нагорода зі Мною, щоб віддати кожному за його вчинками» (Об'явл. 22:12).

■ **«Апостол Павло теж очікував цього. Чи збирався він отримати свій вінець під час Приходу Господа?»**

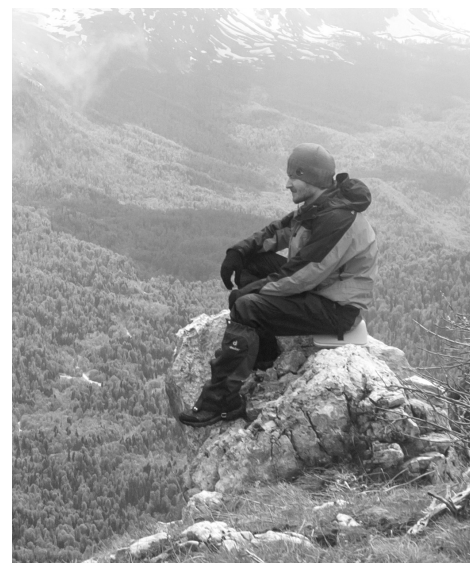
«...Настає час мого відходу. Я звершив добрий подвиг, закінчив свій біг, зберіг віру. А тепер приготовлено мені вінець праведності, який того дня дасть мені Господь, справедливий Суддя; і не тільки мені, а й усім, що полюбили Його прихід» (2 Тим. 4:6-8). «...Аби якось досягти воскресіння мертвих» (Филп. 3:11).

■ **«Дякую Тобі, Господи, за те, що проливаєш світло на багато запитань. Але мене цікавить, чи будуть праведні помирати після воскресіння?»**

«І Він обітре кожен сльозу з їхніх очей, і більше не буде смерті, ні страждань, ні голосіння, ні болю, – вже більше не буде, бо перше минулося» (Об'явл. 21:4).

■ **«Господи, я так хочу бути з Тобою у вічності! Я вирішив слідувати за Тобою.**

«І будеш блаженний... віддасться ж тобі у воскресінні праведних!» (Луки 14:14).

ЛЮБОВЬ

Поведаю вам таинство одно:
Уж сколько раз на свете исчезали
Империи, религии, регальи
И уходили города на дно.

Но сквозь пожары, бедствия и кровь,
Одну и ту ж свершая пантомиму,
И для времен совсем неуязвима
Шла девочка по имени Любовь.

Идет Любовь. Звучат ее шаги,
Как эхо долгожданного свиданья,
Ее шаги волнуют мирозданье,
И между звезд расходятся круги.

Пред ней равны рабы и господа.
Ей нипочем яд лести или злости.
Когда она хоть раз приходит в гости,
В наш дом приходит счастье навсегда.

Юрий Визбор

ЩАСТЯ

В одному далекому селі мешканці побачили, як стара бідна жінка щось шукала на вулиці навпроти свого будиночка. Вони запитали, що вона шукає. Жінка відповіла, що загубила голку. Сусіди зголосилися допомогти їй. Через деякий час люди почали запитувати жінку, чи не пам'ятає вона, у якому саме місці загубила її. І вона відповіла, що голка впала в домі.

– Але якщо вона впала в домі, то чому ви шукаєте її на вулиці?

Жінка відповіла:

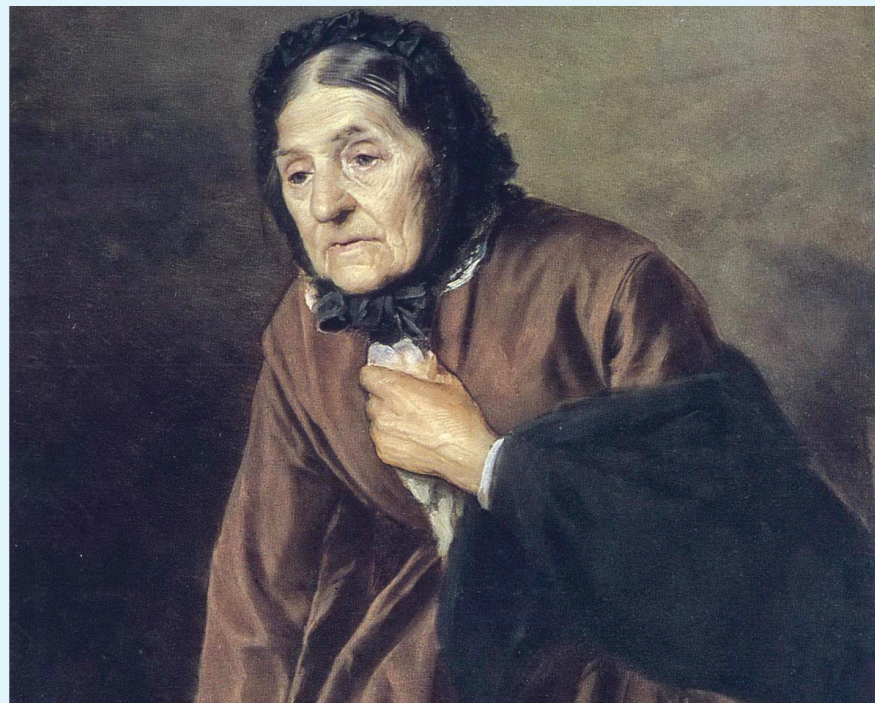
– Тому що тут світло, а в домі темно.

– Але як можна знайти голку, якщо ви її тут не загубили?

І тоді жінка розсміялася і сказала:

– Які ж ви розумні, коли справа стосується таких дрібниць, як голка... Коли ж мова йде про ваше внутрішнє життя, риси характеру, ви продовжуєте шукати щастя зовні. Але те, що ви шукаєте, знаходиться всередині вас.

Не шукайте блаженства в зовнішньому! Хіба ви там його загубили? Шукайте його в Бозі: «Бо Боже Царство всередині вас!» (Луки 17:21).

ГНІВ

«Гнів – це короткочасне безумство», – писав Горацій.

Одного разу мислитель розмовляв з учнем про важливе для людини уміння – гамувати в серці гнів, не дозволяючи собі опускатися до помсти. Уважно вислухавши вчителя, учень зніяковіло зізнався, що він поки не здатний прощати своїх ворогів, хоч щиро бажає цього:

– У мене є ворог, і я хотів би його пробачити, але у мене поки ніяк не виходить видалити зі свого серця гнів.

– Я допоможу тобі, – сказав учитель, беручи з полиці тріснутий глиняний глечик. – Зроби з цієї посудини так, як би ти хотів учинити зі своїм ворогом.

Учень, узявши глечик, невпевнено покрутив його в руках, не наважуючись нічого зробити.

Тоді мудрець сказав:

– Старий глечик – це усього-на-всього річ, не людина. Не бійся вчинити з ним так, як би ти вчинив зі своїм ворогом.

Учень підняв посудину над головою і з усієї сили кинув її на підлогу. Глечик розлетівся на дрібні шматочки.

Побачивши уламки, вчитель сказав:

– Ти бачиш, що вийшло? Розбивши глечик, ти не позбувся його, а лише перетворив на безліч осколків, об які ти сам або ті, хто тебе оточує, можуть поранитися. Тому щоразу, не знаходячи сили, щоб видалити гнів зі свого серця, згадуй про цей глечик.

«Якщо ти ненавидиш, значить тебе перемогли», – зазначав Конфуцій.

СЛОВО – СРІБЛО, А МОВЧАННЯ – ЗОЛОТО

Іноді слово – срібло, але мовчання – золото. Одна людина погано відгукнулася про свого вчителя. Відчувши докори сумління, вона вирішила попросити у нього пробачення. Людина сказала, що згодна на будь-яке покарання.

Учитель звелів їй узяти кілька пухових подушок, розпороти їх і пустити пух за вітром. Коли людина це зробила, вчитель наказав їй зібрати весь цей пух.

– Але це ж неможливо! – здивовано вигукнув учень.

– Звичайно, ти можеш щиро жалкувати про заподіяне тобою зло. Але так само неможливо виправити зло, заподіяне словами, як і зібрати весь пух.

Как легко обидеть человека!
Взял и бросил фразу злее перца...
А потом порой не хватит века,
Чтоб вернуть обиженное сердце...

Едуард Асадов

Яка крихка посудина, котра називається людським життям!
Скільки вона вміщує горя та хвилювань, скільки радості й любові!

Телепрограма на лютий (05.02 – 11.02)*

НЕДІЛЯ
5 лютого

06:00 Інша сторона
06:40 Мозаїка батьківства
07:00 Біблія продовжує говорити
07:30 2Я — одне життя
08:20 Guten morgen
08:30 Сила одного
09:00 Так промовляє Біблія
09:30 ...є Любов
10:00 Малюваки
10:20 Мозаїка батьківства
10:40 Диагноз: здоров'є
11:00 Народ Біблії: вчора, сьогодні, завтра
11:40 Готовим вместе
12:00 Богослужение в храме на Подоле
13:30 Музична скринька
14:10 ЛоМастер
14:30 Стиль жизни
15:00 Малюваки
15:20 Біблія продовжує говорити
15:50 Сила одного
16:20 Дорогами християнства
17:00 ДЖЕМ
18:00 Стиль жизни
18:30 ...є Любов
19:00 Диагноз: здоров'є
19:30 Так чи інакше
20:30 Мозаїка батьківства
21:00 Вісті надії
21:30 Філософський камінь
22:00 Так промовляє Біблія
22:30 Музична скринька
23:10 Удивительные факты
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Сила одного

ПОНЕДІЛОК
6 лютого

06:00 Я и мой характер
06:20 Дорогами християнства
07:00 Ранок надії
08:00 Детонация
08:30 Готовим вместе
08:50 Guten morgen
09:00 Ранок надії
10:00 Сила одного
10:30 Мессия: объективные доказательства
11:00 Ранок надії
12:00 По ту сторону поиска
12:30 Грани музыки
13:10 День седьмой
13:40 О чем говорят женщины
14:00 Малюваки
14:20 ДЖЕМ
15:10 Мессия: объективные доказательства
15:40 Диагноз: здоров'є
16:00 Удивительные факты
17:00 Біблія продовжує говорити
17:30 Так чи інакше
18:30 По ту сторону поиска

19:00 € проблема
19:30 Мессия: объективные доказательства
20:00 Познаем истину
20:50 Вечірні історії
21:10 Детонация
21:40 Вопрос служителю церкви
22:00 В контексті
23:10 Інша сторона
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Богослужение в храме на Подоле

ВІВТОРОК
7 лютого

06:00 ЧП+
06:15 Познаем истину
07:00 Ранок надії
08:00 Детонация
08:30 Готовим вместе
08:50 Guten morgen
09:00 Ранок надії
10:00 Диагноз: здоров'є
10:30 Мозаїка батьківства
11:00 Ранок надії
12:00 По ту сторону поиска
12:30 Грани музыки
13:00 Мессия: объективные доказательства
13:30 Біблія продовжує говорити
14:00 В гостях у Добрячка
14:20 Дорогами християнства
15:00 ...є Любов
15:30 Вопрос служителю церкви
15:50 Вісті надії
16:10 € проблема
16:40 ЧП+
17:00 В контексті
18:00 По ту сторону поиска
18:30 Детонация
19:00 О чем говорят женщины
19:30 Помолитесь за меня **прямой эфир**
20:20 Стиль жизни
20:50 Вечірні історії
21:00 Удивительные факты
22:00 Сила одного
22:30 € проблема
23:00 Помолитесь за меня
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Біблія продовжує говорити

СЕРЕДА
8 лютого

06:00 В контексті
07:00 Ранок надії
08:00 Детонация
08:30 Готовим вместе
08:50 Guten morgen
09:00 Ранок надії
10:00 Помолитесь за меня
11:00 Ранок надії
12:00 По ту сторону поиска
12:30 Грани музыки
13:10 ДЖЕМ

14:00 ЧП+
14:20 Народ Біблії: вчора, сегодня, завтра
15:00 Мозаїка батьківства
15:20 Сила одного
16:00 Помолитесь за меня
17:00 День седьмой
17:30 О чем говорят женщины
18:00 По ту сторону поиска
18:30 Грани музыки
19:10 Вісті надії
19:30 Ангели надії **прямой эфир**
20:20 Біблія продовжує говорити
20:50 Вечірні історії
21:00 Дорогами християнства
21:40 Мозаїка батьківства
22:00 ДЖЕМ
23:00 Ангели надії
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Мессия: объективные доказательства

ЧЕТВЕР
9 лютого

05:45 Богослужение в храме на Подоле
07:00 Ранок надії
08:00 Детонация
08:30 Готовим вместе
08:50 Guten morgen
09:00 Ранок надії
10:00 Ангели надії
11:00 Ранок надії
12:00 По ту сторону поиска
12:30 Грани музыки
13:10 Удивительные факты
14:10 Малюваки
14:30 Інша сторона
15:10 Народ Біблії: вчора, сегодня, завтра
15:50 ЛоМастер
16:10 Ангели надії
17:00 Вісті надії
17:20 Вопрос служителю церкви
17:40 ЛоМастер
18:00 Сила одного
18:30 Біблія продовжує говорити
19:00 По ту сторону поиска
19:30 Помолитесь за меня **прямой эфир**
20:20 € проблема
20:50 Вечірні історії
21:10 2Я — одне життя
22:00 Так чи інакше
23:00 Помолитесь за меня
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Так промовляє Біблія

П'ЯТНИЦЯ
10 лютого

06:00 Guten morgen
06:10 Мозаїка батьківства
06:30 Біблія продовжує говорити
07:00 Ранок надії

08:00 Детонация
08:30 Готовим вместе
08:50 Guten morgen
09:00 Ранок надії
10:00 Помолитесь за меня
11:00 Ранок надії
12:00 По ту сторону поиска
12:30 Грани музыки
13:00 2Я — одне життя
14:00 В гостях у Добрячка
14:20 Так чи інакше
15:10 Познаем истину
16:00 Помолитесь за меня
17:00 ДЖЕМ
18:00 Інша сторона
18:40 В контексті
19:30 Счастливой субботы
20:20 Мессия: объективные доказательства
20:50 Вечірні історії
21:00 Познаем истину
22:00 Удивительные факты
23:00 Счастливой субботы
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Інша сторона

СУБОТА
11 лютого

06:00 Вера. Человек. Судьба
06:30 ...є Любов
07:00 Счастливой субботы
07:50 Так промовляє Біблія
08:20 В контексті
09:00 Музична скринька
10:00 Познаем истину
11:00 Сила одного
11:30 Богослужение в храме на Подоле **прямой эфир**
12:50 Біблія, як вона є
13:00 Счастливой субботы
13:50 Біблія продовжує говорити
14:20 Музична скринька
15:00 Богослужение в храме на Подоле
16:30 Мессия: объективные доказательства
17:00 € проблема
17:30 Вопрос служителю церкви
17:50 Народ Біблії: вчора, сегодня, завтра
18:30 Інша сторона
19:20 Дорогами християнства
20:00 Так промовляє Біблія
20:30 День седьмой
21:00 Я и мой характер
21:20 Вопрос служителю церкви
21:40 О чем говорят женщины
22:00 Біблія продовжує говорити
22:40 Вісті надії
23:00 Сила одного
23:30 Мозаїка батьківства
00:00 Біблія, як вона є
00:30 Так чи інакше

Вівторок
22:00

ДИВІТЬСЯ НАС

НА СУПУТНИКУ

SMART TV

ASTRA 4A

LG, PHILIPS, SAMSUNG

У КАБ. МЕРЕЖАХ

НА МОБ. ДОДАТКАХ

ВАШОГО МІСТА

IOS, ANDROID

0 800 30 20 20

Безкоштовно по Україні

Молитовна підтримка
Розмова зі священнослужителем
Сімейна консультація
Запитання, побажання
та пропозиції

Вивчайте Біблію
разом з нами on-line на сайті
bible.ua

HOPE.UA

contact@hope.ua
a/c 36, Київ - 71, 04071, Україна

contact-hope

Дитячі уроки
«ДИВОВИЖНІ ПРИГОДИ»

ШКОЛА
БІБЛІЇ
ГОЛОВНА ОСВІТА ЖИТТЯ

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПРЯМО ЗАРАЗ
0 800 30 20 20

*Можливі зміни. Актуальна програма на сайті hope.ua. Телеканал залишає за собою право внесення змін до телепрограми.

57 грн*

Вірую...

Петро Кулаков натхненно розкриває основи та історію адвентистської віри. Сила Слова Божого показана на прикладах з життя піонерів адвентистського руху, чия віра в швидке повернення Господа надихає нас досі.

Мова: російська

57 грн*

Так говорить Біблія.
Один із семи тисяч

«Вгамуйтеся та знайте, що Бог Я, піднесуся між народами, піднесуся на землі!» (Пс. 46:11). Якщо ми врівноважимо життєвий ритм, то побачимо Бога і себе в правдивому світлі. Ця програма саме для такої мети.

Мова: українська

*пожертвування

Замовити диски Ви можете за телефонами гарячої лінії або за адресою: zakaz@hope.ua; а/с 36, Київ - 71, 04071, Україна

СКІЛЬКИ ЛЮДСЬКОГО В ЛЮДИНІ?

У внутрішньому світі людини доброта – це сонце.

В. Гюго

Федір Достоєвський писав у своєму щоденнику: «Мене мучить одна загадка: скільки людського в людині?»

Згідно з легендою, Леон, правитель одного з міст, запитав Піфагора, знавцем якої науки він є. Піфагор відповів, що ніякої, адже він лише філософ.

– Філософ? – здивувався правитель, уперше почувши це слово. – А що ж таке філософія?

Піфагор відповів, що людське життя можна порівняти з ринком або Олімпійськими іграми. На ринку продавці й покупці шукають вигоди для себе, учасники ж ігор змагаються за популярність і славу. Проте є ще й глядачі, які спостерігають за тим, що відбувається. Так і в житті. Більша частина людей дбає про багатство та славу, і тільки деякі не беруть участі в цій гонитві, споглядаючи й досліджуючи природу речей, прагнучи до пізнання істини. Ці люди і називаються філософами, тими, хто любить мудрість. Прославився мудрістю і біблійний цар Соломон, який випробував усі види життєвих задоволень, але дійшов висновку, що все суєта суєт і ловлення вітру. Проте серед усіх тлінних людських занять найважливішим і гідним Соломон визнав: «Я знаю, немає нічого в них кращого, як тільки радіти й робити добро у своєму житті» (Екл. 3:12). Господь любить радісні серця.

– Та-а-ак... – дитячі пальчики старанно, але невпевнено встановлюють черговий кубик поверх чотирьох таких самих.

– Та-ак! – в тон дитині повторює тато, і доросла рука злегка поправляє картонну споруду, усуваючи нерівності.

Ми з донькою будуємо з кубиків вежу, як вона каже: «Висо-о-ку, аж до неба». Нестійка споруда вже майже з доньчин зріст. Вежа злегка розгойдується, і кожен новий кубик потрібно класти обережніше й точніше.

Маля вже не будує – кілька невдалих спроб підказали їй вихід: тато з цим впорається краще, а вона буде подавати йому кубики.

...Я теж у дитинстві будував з кубиків будиночки й вежі. Разом з татом у мене це добре виходило. У мене майже все виходило, коли він був поруч. І тому було так легко та просто.

Тато вмів за 10 хвилин змайструвати з бляшанки свисток, зібрати з тисяч незрозумілих деталей телевизор і побудувати з фанери гарний швидкохідний човен. Коли я бачив, як він перекивав дах, приборкував злого Рекса і, немов граючи, запускав величезний дизель-генератор, мені здавалося, що він може все на світі...

Звичайно, я його переоцінював. Батько не зумів встояти перед хворобливою пристрастю до алкоголю. Він не зумів зберегти вірність і любов до моєї матері. І з семи років свої «кубики» я вже складав без його допомоги.

Нікому було поправити мене або зупинити на моєму життєвому шляху, коли я нагромаджував свою «вежу» з безглузких підліткових витівок. Тоді в моєму житті виникло безліч проблем. Здавалося, ще трохи – і моя «вежа» завалиться, поховавши мене під уламками...

Як у дитинстві все просто! Можна будувати й перебудовувати, навіть руйнувати те, що не вдалося. Із піску й кубиків, з картонних коробок і гілок, з інших підручних засобів діти люблять будувати вігвами й будинки. Навряд чи їх хвилює міцність і довговічність таких будівель.

І тільки подорослішавши, ми починаємо розуміти: те, як складаються найперші «кубики» наших справ і вчинків – дуже важливо. І на інших етапах життя наші справи свідчитимуть про наші пріоритети. Ми прагнемо до кращого. Утім хто знає, як це – краще? Зазвичай ми дізнаємося, як потрібно будувати своє життя, допустивши помилки і з гіркотою засвоївши негативні уроки або спостерігаючи за чужим успіхом більш досвідчених, мудрих людей...

Проте хто сказав, що мудрість властива лише сивочолим і досвідченим? Звернімося до Біблії. «Людині, що перед лицем Його (Бога) добра, дає Він премудрість, і пізнання, і радість...» (Екл. 2:26), – стверджує досвідчений Еклезіяст. «Коли ж кому з вас бракує мудрості, хай просить у Бога, Який дає всім щедро і не докоряє; тож буде йому дано» (Якова 1:5), – вторить йому апостол Яків.

Отже, мудрість доступна. І немає Божої вини в тому, що мої батьки розлучилися. І не Господь є винуватцем моїх падінь і помилок. Просто ні я, ні мій молодший брат, ні наші батьки навіть не думали просити чогось у Бога. Кожен будував своє життя, як хотів. Батьки намагалися створити нові сім'ї. Брат чинив за прикладом батька, і тому не дивно, що його сім'я також розпалася. Напевно, теж саме очікувало і мій шлюб, якби не один випадок. Я попросив мудрості, якої мені так бракувало, і отримав те, що просив.

Отримав від Того, Хто дає всім «щедро і не докоряє», Хто єдиний здатний сильною рукою обережно підрівняти нестійкі «споруди» наших долі. Тепер свої «кубики» я просто віддаю Отцю, а Він буде. Так простіше, а головне – надійніше, як у далекому дитинстві...

...У напруженій тиші останній кубик нарешті урочисто зайняв своє місце на вершині картонної вежі. Вона трохи похитнулася і... встояла. «Ура! – тишу порушили радісні вигуки дитини. – Мамо, ми з татом побудували вежу. У нас вийшло!»

Вийде й у вас!

Володимир Шишков

ТРИ СИТА

В грозы, в бури,
В житейскую стынь,
При тяжелых утратах
И когда тебе грустно,
Казаться улычивым и простым –
Самое высшее в мире искусство.

Сергей Есенин

Просій те, що збираєшся сказати, через три сита.

У книзі приповістей Соломона сказано: «Не бракує гріха в багатомовності, а хто стримує губи свої, той розумний» (Прип. 10:19).

Одного разу перехожий запитав у Сократа:

– А знаєш, що про тебе сказав твій друг?

– Почекай, – зупинив його Сократ. – Просій спочатку те, що збираєшся сказати, через три сита.

– Три сита?

– Перш ніж щось говорити, потрібно його тричі просіяти. Спочатку – через сито правди. Чи впевнений ти, що інформація правдива?

– Ні, я просто чув це.

– Отже, ти не знаєш, правда це чи ні? Тоді просіємо через друге сито – сито доброти. Ти хочеш сказати про мого друга щось хороше?

– Ні, навпаки.

– Отже, – продовжував Сократ, – ти збираєшся сказати щось погане, але

навіть не впевнений у тому, що це правда. Спробуємо просіяти через третє сито – сито користі. Чи необхідно мені почути те, що ти хочеш розповісти?

– Ні, в цьому немає необхідності...

Сократ зробив висновок:

– Отже, в тому, що ти хочеш сказати, немає ні правди, ні доброти, ні користі. Навіщо ж тоді говорити? Не квался сіяти зло, бо посіявши вітер, пожнеш бурю.

ЗГЛЯНЬТЕСЯ НАД ЧУЖИМИ ПРОВИНАМИ ■

Нам слід навчитися співчутливо ставитися до чужих провин і недоліків. Чому ж, приймаючи себе такими, якими є, з усіма своїми вадами й недоліками, ми відмовляємося прийняти людей, у яких помітили недосконалість?

Ми очікуємо від інших досконалості, але рідко замислюємося над тим, що якщо нам важко миритися з чиеюсь недосконалістю, то так само комусь складно сприймати наші недоліки й помилки.

А. Жибрик

НАШЕ ЖИТТЯ ■

Наше життя має стільки сенсу й повноти, скільки ми прагнемо йому надати.

Слон, як відомо, найбільша сухопутна тварина. Сила дорослого слона – величезна. Цих тварин використовують жителі Африки й Азії для

Ми очікуємо від ближніх чесності, однак самі не завжди буваємо чесними.

Ми не любимо, коли нас обговорюють за спиною, проте самі можемо розповісти комусь кілька кумедних історій з життя наших друзів. Ми очікуємо від людей щирості, але що можна сказати про нашу власну відкритість і готовність впустити ближнього в потаємні куточки серця? Ми судимо інших так, немов розраховуємо на те, що самі ніколи не будемо винуватими.

«Як ти міг це зробити або таке сказати?» – у цьому запитанні міститься не тільки засудження, але й небажання зрозуміти іншу людину. Нам здається, що ми ніколи б так не вчинили! Та в тому-то й справа, що чинили і чинимо, і якщо не так, то інакше! Ми всі помиляємося, нам усім доводиться червоніти й відчувати себе ніяково. Еклезіяст написав: «Немає людини праведної на землі, що робила б добро й не грішила, тому не клади свого серця на всякі слова, що говорять, щоб не чути свого раба, коли він лихословить тебе, знає-бо серце твоє, що багато разів також ти лихословив на інших!» (Екл. 7:20-22). Ми відчуваємо себе невинними, коли стикаємося з гріхом інших, нам хочеться думати, що ми кращі, але, як написав апостол Павло в Посланні до римлян: «Всі згрішили й позбавлені Божої слави» (Римл. 3:23).

«ВОТ, Я ПРИШЕЛ К ТЕБЕ»

Когда ушла из жизни мама,
А вслед за ней ушел отец,
Печаль свою под своды храма
Принес заплаканный юнец.

Не зная правил, чтимых паствой,
Вошел он в храм в тумане слез
И прошептал тихонько: «Здравствуй,
Вот, я пришел к Тебе, Христос!»

Прими, Господь, мое моленье
За тех, кто ближе всех, родней,
И дай мне, Боже, позволенье
Прибегнуть к помощи Твоей!»

Судьба сиротская сурова.
Но время шло, мальчишка рос,
И, в храм войдя, шептал он снова:
«Вот, я пришел к Тебе, Христос!»

Когда послали генералы
Парней-юнцов на трудный бой,
Когда мальчишки принимали
Свой самый первый в жизни бой,

Он в окровавленной шинели
Лежал израненный в бреду,
И было слышно еле-еле:
«Христос, Тобою я живу!».

А может, смерть о нем забыла,
А может, парню повезло –
Но Богу так угодно было,
И выжил он судьбе назло.

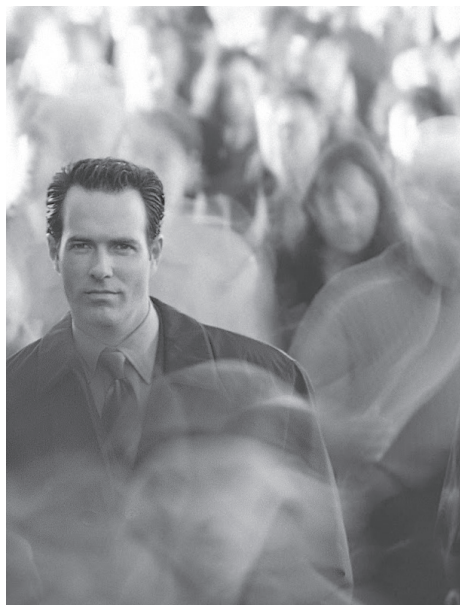
Когда в палате госпитальной
Очнулся раненый боец,
Ему сказали: – Здесь недавно
Был дядя твой или отец.

Нам всем запомнилась улыбка
И добрый взгляд, как у Христа...
– Нет, здесь какая-то ошибка, –
Солдат вздохнул. – Я сирота!

– Он говорил тебе, бывало,
Когда ты глаз открыл не мог,
Слегка поправив одеяло:
«Вот, Я пришел к тебе, сынок!»

М. Лазарев

УСЕ, ЩО ПЕРЕД НАМИ ■

Усе, що перед нами і за нами, – не таке значне порівняно з тим, що всередині нас.

Одного разу учні намагалися переконати вчителя в тому, що тільки ідеологія здатна змінити світ. Учитель уважно вислухав, а потім сказав: «Ідеологія буває хорошою, усе залежить від того, хто її сповідує і використовує. Якби мільйон вовків об'єднався для боротьби за справедливість, невже від цього він перестав би бути мільйоном вовків? Найбагатродніші ідеї можуть бути згнєблені їхніми недобросовісними послідовниками».

Один відомий нобелівський лауреат якось сказав: «Жити на землі просто, якщо пам'ятаєш, що на світі є багато людей, які кращі за тебе». Давайте зауважувати й цінувати позитивні якості в людях, які нас оточують.

БУДЬТЕ ЧОЛОВІКОМ!

XXI століття наповнене багатьма подіями та процесами. Та, на жаль, найбільш значущі з них мають негативний характер. Це криза, деструкція. Можна назвати зміни по-різному, але вже зараз очевидно: світ ніколи не стане таким, як раніше.

Один з найпоширеніших процесів, що впливає на нас з вами особливим чином, має назву "переоцінка цінностей". Причина його в тому, що в гуманістично налаштованому світі, де найвищою цінністю стала людина, відсутня система критеріїв для визначення добра і зла. Усе вважається відносним. І в цьому – парадокс усього гуманізму. Поміркуйте самі: при заявленій найвищій цінності гуманізму – людського життя, воно не дуже й цінується (яскраве тому підтвердження – легальний статус абортів у суспільстві).

Найбільш яскравими прикладами переоцінки цінностей у сучасному світі

є знецінення таких чеснот, як честь і чесність, ширість і милосердя, сміливість і доброта, місце яких усе частіше займають цинізм і брехня, лицемірство, боягузтво та грубість.

І це безпосередньо впливає на сім'ю, тривалість шлюбу й атмосферу в ньому. Адже без будь-якої з цих, як дехто вважає, «застарілих» у XXI столітті чеснот сім'я перестає бути повноцінною. Чи не тому понад 40% шлюбів, укладених в Україні, розпадаються? За кількістю розлучень наша країна посідає третє місце в Європі після Росії та Білорусі.

Незважаючи на те, що світ морально деградує, це зовсім не означає, що кожен окремо взятий чоловік не в змозі змінити стан справ у своїй родині.

Найголовніше – оцінити власний потенціал, ідею, яку заклав у вас Творець.

Перший і найголовніший крок для справжнього чоловіка – визнати панування Бога над собою. Наполегливе прагнення стати незалежним, як правило, призводить до зворотного – не ви ні від кого не залежите, а від вас нічого не залежить, і ви просто пливете за течією. Отже, перший крок – познайомитися та примиритися з Богом.

Беручи до уваги те, що переважна більшість чоловіків перетворилася на небажаних братів на себе будь-яку відповідальність, важливо зрозуміти, чого від вас очікує Бог, з Котрим ви вирішили примиритися.

Проаналізуємо дії та поведінку багатьох чоловіків.

- Вони не хочуть створювати сім'ю, придумуючи безліч різних відмовок, не відкидають ідею співжиття;
- не бажають ні за що відповідати;
- тягнуть до «легких» грошей;
- усе роблять для того, щоб здаватися «крутими», нерідко вдаючись до епатажу, лайки й необдуманих дій.

Тепер пропонуємо вам порівняти список, наведений вище, з тим, що Бог очікує від справжнього чоловіка. Варто пам'ятати, що високий стандарт Христа залишається незмінним для всіх.

- Чоловік – лідер.
- Він – затребуваний.
- Його здібності – оцінені.
- Його честь – захищена.
- Його самооцінка – сформована об'єктивно.

Та якщо справи йдуть так, як описано на початку статті, то незрозуміло, перед ким чоловік зможе проявити свої лідерські якості? Перед черговою співмешканкою? Перед подібними на нього латентними (прихованими, зовні не проявленими) особистостями? Перед сином або донькою, про виховання яких він мало замислюється?

Крах ідеології XXI століття настає в той момент, коли чоловік розуміє: навіть якщо він захоче показати найкраще, що в ньому є, то ніхто цього просто не оцінить, адже він сам вибрав не ті критерії й не тих друзів.

Пропонуємо декілька рекомендацій для кожного чоловіка, який усе ще прагне побудувати міцну сім'ю зі здоровими стосунками.

- Створіть сім'ю – не бійтеся брати на себе відповідальність.
- Покайтеся у своїх гріхах – змініть спосіб життя.
- Залиште гріховні звички – станьте для кожного члена своєї сім'ї прикладом.
- Будьте слухняним Богу – тільки так зможете навчити слухняності своїх дітей.

• Будьте чесним і працьовитим – ці якості завжди цінні!

Ось декілька біблійних віршів про те, як стати справжнім чоловіком.

Псалом 127:2-5: «Даремно вам рано вставати, допізна сидіти, їсти хліб загорьований, – Він і в спанні подасть другові Своєму! Діти – спадщина Господня, плід утроби – нагорода! Як стріли в руках того велетня, так і сини молоді: блаженний той муж, що сагайдака свого ними наповнив, – не будуть такі посоромлені, коли в брамі вони говоритимуть із ворогами!»

Автор цих рядків – цар Соломон, правитель Ізраїлю, який увійшов в історію як великий і мудрий володар і будівельник. Він підняв «із землі» багато міст, там, де була пустеля, насадив сади. Його мудрість – та, яку він отримав від Бога, – відома і нам через тисячоліття після його смерті. Однак Соломон виявився не дуже успішним батьком. Причина в тому, що він відступив від Заповідей Божих, перестав бути прикладом справжнього лідера для своїх дітей. І в результаті жоден з його синів не запам'ятався в історії хоча б чимось хорошим, а в Біблії згадується тільки один з них – Рехав'ам, що став справжньою бідою для свого народу. Мораль Псалма 127 і всього життя Соломона в тому, щоб своїм власним прикладом «побудувати ту траєкторію», за якою «полетять стріли з твого сагайдака». Послання до ефесян 5:25, 26: «Чоловіки, любіть своїх дружин, як Христос полюбить Церкву й віддає Себе за неї, щоб її освятити...»

Сім'я – це місце, де у вас є унікальна можливість щодня з любов'ю служити своїм близьким.

Перше послання до коринтян 11:3: «Хочу, щоб ви знали, що Христос є головою для кожного чоловіка, для жінки голова – чоловік, а голова Христа – Бог».

Тут ідеться не тільки про ієрархію і статус чоловіка як керівника або лідера. Лідерство – це насамперед відповідальність, і не лише за себе, але й за дружину. Авторитет необхідно постійно підтримувати своїми вчинками. Це можливо тільки тоді, коли головою чоловікові буде Бог!

Послання до римлян 11:16: «Коли перший сніп святий, то й тісто святе; і коли корінь святий, то й гілля святе». «Бо що лише людина посіє, те й пожне» (Гал. 6:7). Ці слова говорять про непорушний духовний закон сіяння та жнив. Чим ми наповнюємо своє серце й розум, те й посіємо у своїй родині й пожнемо в ній пізніше. Украї важливо берегти своє серце й розум від наповнення злом і гріхом. Адже приходячи ввечері додому, людина неминує починає «ділитися» всім, накопиченим за день, зі своїми домашніми, «сіючи» це в них. І нехай це буде любов, мир і радість, а не зло та сварки!

Михайло Філіпцов

УСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ЛЮБОВІ

Любовь – начало всех начал на свете,
Она рождает все, что в этом мире есть.

Одного разу син запитав свою матір:

– Мамо, а чому дорослі люди сперечаються та гніваються одне на одного?

– Я не знаю, дитино, – відповіла вона. – Так було завжди. Можливо, коли ти виростеш, то зможеш це змінити.

– Але як? – запитав син.

– Замість того щоб бути правим, намагайся бути люблячим.

Все начинается с любви:
Мечта и страх, трагедия и подвиг...
Все начинается с любви...
Весна шепнет тебе: «Живи!»
И ты от шепота качнешься,
И выпрямишься, и обернешься...
Все начинается с любви...

Наповнюйте кожен прожитий вами день любов'ю!

Д. Холл

ПОТУРБУЙТЕСЯ ПРО ВАШ МОЗОК

Моя тітка страждала від хвороби Альцгеймера. Коли вона готувала, то забувала про їжу, залишену на плиті, доки та не згорала. Тітці доводилося носити бейджик з адресою, адже вона не пам'ятала, де живе. Коли син тітки сідав поруч з нею під час сімейних зустрічей, вона дивилася на нього й запитувала:

— Хто ти?

Він відповідав:

— Мамо, я твій син.

— Добре, — говорила вона.

Через дві хвилини жінка могла запитати його про це знову.

Чи можемо ми завдяки правильному харчуванню зберегти наш мозок у здоровому стані впродовж усього життя? Учені ретельно досліджують функціонування мозку та причини, що викликають порушення його діяльності. Було з'ясовано, що певний вплив на мозок справляють звички в харчуванні та спосіб життя.

У статті, опублікованій у виданні «Новини здоров'я» Університету Дюка, вчені повідомили про те, що вегетаріанське харчування допомагає захистити мозок від передчасного старіння. Результати досліджень показали, що у вегетаріанців ризик розвитку слабоумства нижчий, ніж у невегетаріанців, і це, ймовірно, пов'язане з нормальним рівнем артеріального тиску та вживанням великої кількості антиоксидантів.

З'ясувалося, що раціон з низьким вмістом насичених жирів і холестерину, а також з високим вмістом клітковини й антиоксидантів є корисним для мозку.

Дослідники з Гарварда вивчали стан здоров'я 13 388 медсестер протягом 10 років. Особливо вони спостерігали за харчуванням учасниць.

Було виявлено, що жінки 60-річного віку, що вживають більше хрестоцвітних і листових овочів, зокрема брокколі, цвітну капусту, латук і шпинат, були менше схильні до погіршення пам'яті. Чим більше вони вживали

овочів, тим кращими були результати тестів на запам'ятовування.

ЗАХИСТ ВІД ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА

Сучасні дослідження показують, що щоденний вибір у харчуванні може визначати ступінь ризику розвитку хвороби Альцгеймера. У недавньому звіті, опублікованому в «Архівах з неврології», були описані звички в харчуванні 2 148 осіб віком 65 років і старших, у яких хороший стан здоров'я і не було ознак слабоумства на початку дослідження. Упродовж 4 років у 253 з них розвинулася хвороба Альцгеймера. Учені порівняли їхній раціон з раціоном учасників, які не страждають від цього захворювання.

До раціону харчування, пов'язаного з високим ризиком розвитку хвороби Альцгеймера, входили:

- молочні продукти з високим вмістом жирів (незбиране молоко, йогурт, вершки, морозиво, сир);
- червоне м'ясо (яловичина, свинина, баранина);
- лівер;
- вершкове масло.

До раціону харчування, пов'язаного з низьким ризиком розвитку хвороби Альцгеймера, входили:

- горіхи;
- заправки до салату на основі рослинної олії (канолева та соєва олії містять необхідні жирні кислоти, важливі для здоров'я нервової системи й мозку);
- помідори;
- хрестоцвітні овочі (зелена, червонокочанна, цвітна, брюссельська, китайська капуста, брокколі);
- зелені листові овочі (шпинат, листова капуста, листовий буряк, листовий латук);
- фрукти.

В учасників дослідження, що вживали корисні продукти харчування, ризик розвитку хвороби Альцгеймера був нижчим на 38%. Учені виявили, що інші поживні елементи також впливають на нормальне функціонування мозку. Один з таких елементів — омега-3 жирні кислоти. Харчування з високим вмістом омега-3 жирних кислот допомагає людям рідше впадати в депресію. У рослинній їжі ці корисні жири містяться в насінні льону, волоських горіхах, соєвих продуктах, олії канолі й зелених листових овочах. Ці продукти позитивно впливають на здоров'я мозку, серця, кровообіг і зір.

Для хорошого функціонування мозку необхідний також вітамін B₁₂. Вегетаріанці повинні стежити за тим, щоб отримувати потрібну кількість цього вітаміну, оскільки він міститься у продуктах тваринного походження.

Функціонування мозку, який не отримує достатньо вітаміну B₁₂, починає передчасно погіршуватися. Дослідники Оксфордського університету тестували 107 добровольців у

віці від 61 року, які не мали когнітивних порушень. Рівень вітаміну B₁₂ у цих людей перевіряли щорічно, також проводилася магнітно-резонансна томографія (МРТ) мозку, для того щоб зазначити зміни, що відбувалися протягом п'ятирічного періоду.

Учасників дослідження розділили на три групи, зважаючи на рівень вітаміну B₁₂ у крові. Також учені враховували взаємозв'язок між масою мозку й рівнем B₁₂. В учасників з низьким рівнем вітаміну зменшення маси мозку відзначалося в 6,17 разів частіше, ніж у людей з високим рівнем цього вітаміну. У всіх досліджуваних рівень вітаміну B₁₂ був у межах норми, однак якщо він був на нижній межі норми, спостерігалось зменшення маси мозку. Інші дослідження показали, що в осіб з низьким рівнем вітаміну B₁₂ спостерігається погіршення мислення.

Для того щоб ваш мозок добре функціонував, переконайтеся, що ви отримуєте достатню кількість вітаміну B₁₂. Більшість людей віком від 50 років і більше вживає менше цього вітаміну, проте вони можуть компенсувати нестачу вітаміну B₁₂, вживаючи добавки.

ХАРЧУВАННЯ, КОРИСНЕ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я МОЗКУ

Асоціація хвороби Альцгеймера повідомляє: «Згідно з останніми дослідженнями, харчування, корисне для здоров'я мозку, сприяє зниженню ризику виникнення серцево-судинних захворювань, діабету, хорошому притоку крові до мозку, а також включає невелику кількість жирів і холестерину».

Зокрема, були запропоновані такі рекомендації:

- Вживайте менше продуктів з високим вмістом насичених жирів і холестерину, таких як м'ясо, сир, вершки, вершкове масло та продукти з додаванням насичених жирів.
- Включіть у раціон більше продуктів з захисними властивостями: капусту, шпинат, брокколі, солодкий червоний перець, цибулю, чорницю, полуницю, малину, червоний виноград, вишні (фрукти й овочі яскравих кольорів).
- Вживайте горіхи, такі як волоський і мигдальний, у яких містяться корисні жири.

Також вам необхідні вітаміни, і найкращий спосіб отримати їх — вживати продукти харчування, а не таблетки. Вітамін Е міститься в горіхах і цілюзернових; вітамін С — в овочах і фруктах яскравих кольорів; солі фолієвої кислоти — у зелених листових овочах і бобових; вітамін B₁₂ — у молочних продуктах і яйцях.

Асоціація хвороби Альцгеймера уточнює, що «харчування, корисне для здоров'я мозку, найбільш ефективно в поєднанні з фізичною активністю і соціальною діяльністю». Американська асоціація пенсіонерів також рекомендує людям, що страждають від

ХАЛВА ■ ІЗ СОНЯШНИКОВОГО НАСІННЯ

Халву легко приготувати в домашніх умовах. Для цього знадобиться зовсім небагато зусиль і часу. Домашня халва із соняшникового насіння виходить ситною та смачною, до того ж зберігається досить довго. Чим більше перемолоти насіння, тим ніжніший буде смак.

Кількість — 12 шт.

Час приготування — 20 хвилин (1-2 години в холодильнику до цілковитої готовності).

ІНГРЕДІЄНТИ:

- 400 г соняшникового насіння;
- 200 г борошна;
- 130-140 мл води;
- 100 г цукру;
- 130-140 мл олії.

ПРИГОТУВАННЯ:

1. Насіння й борошно обсмажте (окремо) на сухій сковорідці до золотистого кольору.

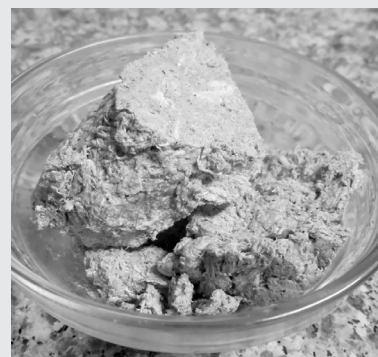
2. Насіння подрібніть у блендері (чим дрібніше, тим менше криштитиметься халва), а борошно просійте.

3. Із цукру та води зваріть сироп: закип'ятіть воду, додайте цукор і варіть його до повного розчинення. Вилийте сироп у борошно з насінням і перемішайте. Також додайте олію.

4. Розкладіть масу у форми (12 шт.) й поставте в морозильну камеру на кілька годин.

5. Коли домашня халва із соняшникового насіння застигне, вийміть її з формочок і зберігайте в холодильнику.

Смачного!

хвороби Альцгеймера, вживати більше фруктів і овочів. Необхідно включати в меню продукти, що містять антиоксиданти. Процес окислення (еквівалент терміна «розкладання») певним чином впливає на старіння та зниження когнітивних здібностей, а фрукти й овочі яскравих кольорів є джерелом антиоксидантів, які допомагають уповільнити цей процес.

Також рекомендується включати в раціон омега-3 жирні кислоти. Вони необхідні для підтримки функціонування мозку протягом усього життя і захищають його від передчасного старіння.

Таким чином, для того щоб мозок був здоровим, ваше харчування повинне складатися переважно з продуктів рослинного походження. Включайте в своє меню цілюзернові, бобові, горіхи й уникайте вживання продуктів з високим вмістом насичених жирів і холестерину, з високим відсотком жирності.

**ШКОЛА
БІБЛІЇ**
ГОЛОВНА ОСВІТА ЖИТТЯ

БІБЛІЙНІ УРОКИ

- «Вірую» (укр./рос.)
- «Нове життя» (укр./рос.)
- «Дивовижні факти» (укр./рос.)
- «Сила відродження» (укр./рос.)
- «Discover» (рос.)

УРОКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

- «Небесна перлинка» (укр./рос.)
- «Дивовижні факти» (укр./рос.)

УРОКИ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ ТА МОЛОДІ

- «Формула життя» (рос.)

УРОКИ З ПСИХОЛОГІЇ СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН

- «Когда любовь возвращается домой» (рос.)

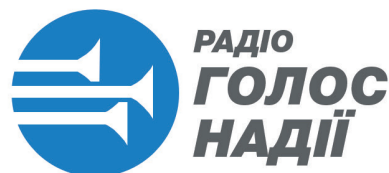
Замовляй безкоштовний курс для себе або своєї сім'ї

0 800 30 20 20

(*безкоштовно з мобільних
та стаціонарних телефонів України)

Пройди інтерактивний курс вивчення Слова Божого
на сайті **bible.ua** та **ОТРИМАЙ ПОДАРУНОК**

ВИВЧАЙМО БІБЛІЮ РАЗОМ!

**Радіо «Голос Надії» —
це промінь надії
у кожен дім та
у кожне серце**

radio.hope.ua

ДЕ СЛУХАТИ?

- ▶ В Інтернеті **24/7**
radio.hope.ua
- ▶ Через додатки
для Android та iOS
- ▶ Через TuneIn, SmartTV
- ▶ В офлайн режимі
через подкасти
- ▶ На УР-1
СБ 17:30 / НД 07:55
- ▶ УР-2
ПН 18:55 / ВТ 18:45

Завжди на зв'язку **0 800 30 20 20**

РАДІО, ЯКЕ ДАРУЄ НАДІЮ...

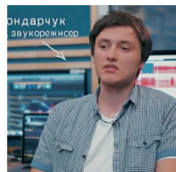
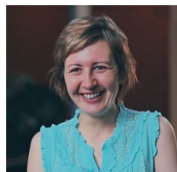
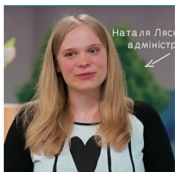
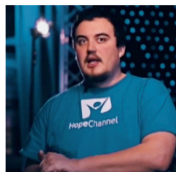

ПРОЕКТ ПАРТНЕРСТВА

**АНГЕЛИ
НАДІЇ**

СЕРЕДА
19:30

Проект партнерства:
про людей в кадрі і поза ним,
про те, як створюються програми
і як вони змінюють життя глядачів!

ДИВІТЬСЯ НАС

НА СУПУТНИКУ
ASTRA 4A

SMART TV
LG, PHILIPS, SAMSUNG

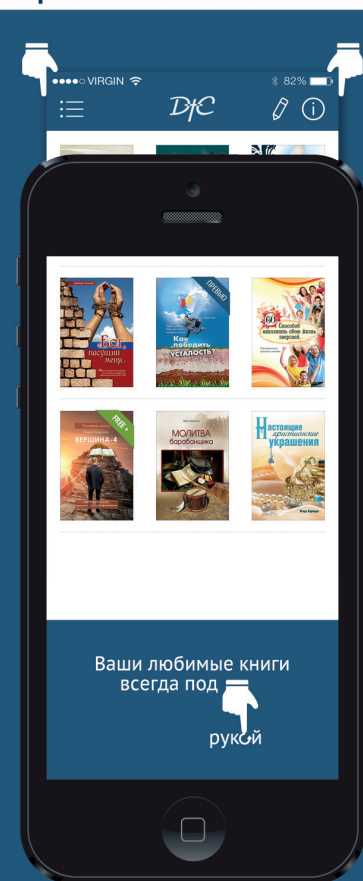
В КАБ. МЕРЕЖАХ
ВАШОГО МІСТА

НА МОБ. ДОДАТКАХ
IOS, ANDROID

Теперь мы в App Store

Приложение: «LifeSource»

Щомісячна газета «Вічний Скарб»

Видавець — християнське видавництво «Джерело життя»

Відповідальний за випуск: директор
видавництва «Джерело життя» Василь Джулай
Головний редактор видавництва: Лариса Качмар
Богословська експертиза: доктор богослов'я Ігор Корещук
Відповідальний редактор: Яна Хорошко
Над номером працювали: Олена Котлярова, Олена Мехоношина
Відповідальна за друк: Тамара Грицюк
Коректори: Ганна Борисовська, Інна Джердж
Дизайн та верстка: Артур Антер
Наклад: 100 000 прим.

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
e-mail: dzherelo@ukr.net; тел.: (044) 467-50-72

Якщо Ви бажаєте пожертвувати кошти
на розвиток газети, то можете це
зробити через банк.

Наші реквізити:

Ідентифікаційний код:

ЄДРПОУ 19350731

Адреса: 04071, м. Київ,

вул. Лук'янівська, 9/10А

Рахунок: 26006149457

МФО 380805

Найменування банку

«РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» у м. Київ

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в
дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а
також право редагувати і скорочувати тексти.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошен-
ня, реклама та листи дописувачів друкуються мовою
оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети.
Відповідальність за зміст статей несе автор.

Свідцтво про державну
реєстрацію
Серія KB №8176 від 03.12.2003

